

Primer poble que reclama els diners republicans espoliats

L'Ajuntament de Sant Julià de Ramis vol dur l'Estat als tribunals per recuperar els fons que el règim franquista va comissar a la població
Més de 90 consistoris de Catalunya van viure una situació similar

“La injustícia continua, silenciada pel temps. Per això, farem tots els tràmits necessaris i contra qui calgui per tal de rescabalar el botí de guerra requisat.” L'Ajuntament de Sant Julià de Ramis està determinat a portar l'Estat espanyol als tribunals perquè retorni els diners republicans que van ser espoliats pel règim franquista. L'alcalde d'aquest municipi del Gironès, Marc Puigtió, és conscient que el procés no serà senzill ni ràpid, ja que segurament serà necessari arribar a Estrasburg, però es mostra disposat a anar “fins al final” per restituir “la memòria històrica”. Si s'aconseguís la fita, el propòsit del consistori seria tornar els diners a les famílies que van resultar afectades o destinar-los a fer un espai al poble que recordi què va suposar la Guerra Civil per als veïns. “És de justícia que aquest Ajuntament, que en el seu moment va recollir i traslladar al Banc d'Espanya la suma requisada, ara vulgui iniciar el litigi per defensar els drets dels perjudicats”, comenten tant el batlle com el regidor Pere Pujolràs.

L'agost de l'any 1938, el règim franquista va decretar que els diners emesos per la República a partir del cop d'estat del 18 de juliol del 36 eren il·legals. “El franquisme va fer invalidar i anul·lar el que ells anomenaven dinero rojo o dinero del enemigo. És molt estrany que aquest episodi, fins a dia d'avui, hagi quedat amagat, en un segon pla. Va ser una descapitalització, una agressió que la ciutadania es va haver de posar a l'esquena”, manifesta l'historiador Narcís Castells.

Franco va iniciar una guerra financera per arruïnar els republicans. Els particulars, les administracions o les entitats van haver d'entregar tota la moneda republicana i portar-la al Banc d'Espanya, on la van fer desaparèixer a àmbit comptable. “Mentre que la moneda anterior al cop d'estat es va canviar, la posterior es va confiscar i es va fer esfumar”, detalla Castells. “En un context de postguerra i de racionament, la pèrdua patrimonial va ser terrible. És com esborrar per decret una part de la riquesa de la gent, que s'ha d'espavilar per intentar superar-ho i sobreviure.”

El règim va organitzar el comís del paper moneda il·legalitzat i, en les poblacions on no hi havia oficina bancària o no els quedava propera, van ser els ajuntaments els encarregats de recollir els diners. A la demarcació de Girona, per ordre del governador civil Antonio Francisco de Correa Véglison, entre l'abril i el juliol del 39 els consistoris van entregar els diners a fons perdut, sense compensació.

El fet que alguns ajuntaments fossin els encarregats de realitzar aquest tràmit fa que constin rebuts dels diners consignats. Castells, que fa més de 2 anys que ho investiga, diu que tenen evidències o indicis de situacions semblants a almenys 95 consistoris catalans. El de Sant Julià es convertirà en el primer a denunciar l'Estat, si bé es generarà possiblement una cascada d'ajuntaments que seguiran els mateixos passos.

11,5 milions d'euros De Sant Julià es van dipositar al Banc d'Espanya 818.684,50 pessetes pertanyents a 134 veïns del poble. Aquesta quantitat equivaldria actualment a 11,5 milions d'euros. Per aquest motiu, a través del despatx Delso-Quintana Advocats, el consistori ha acordat portar l'Estat espanyol als tribunals per intentar recuperar els diners; i en el ple extraordinari d'ahir es va aprovar una moció que estipula l'inici dels tràmits legals

necessaris per rescabalar la suma arrabassada.

El portaveu de Delso-Quintana, Antoni Quintana, explica que faran una reclamació prèvia al Consell de Ministres. Com que creu que la resposta serà negativa, interposaran després un recurs contenciós administratiu al Suprem. A través d'un bufet de Madrid, petits grups de particulars van recórrer als tribunals per aquesta qüestió, però el 2017 una sentència va desestimar la demanda al·legant que el cas estava prescrit. Per això, Quintana ja avança que tenen les esperances dipositades en el Tribunal Europeu de Drets Humans.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 26-03-2019, Pàgina 15

-El Punt Avui. Nacional 26-03-2019, Pàgina 15

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1576749-primer-poble-que-reclama-els-diners-republicans-espoliats.html>